

**TRANSPARENCY
INTERNATIONAL**

MAGYARORSZÁG

Integritás megállapodások

Transparency International

Hungarian Business Leaders Forum

2008. február 5.

www.transparency.hu

Tartalom

- **Háttér és célkitűzések**
- **Ajánlatkérő kötelezettségei**
- **Ajánlattevők és a nyertes kötelezettségei**
- **Szankciók**
- **Viták**
- **Monitoring**
- **Átláthatóság**
- **Kétségek**
- **Eredmények**
- **Miért jó?**
- **Összefoglalás**

Háttér és célkitűzések

- **Integritás-szigetek** - a 90-es években a Transparency International dolgozta ki
- **Segítséget nyújt** kormányok, vállalkozások és civil szervezetek számára a közbeszerzésekben
- Növeli a közbeszerzések iránti **közbizalmat**
- Hozzájárul a kormányzati folyamatok **hitelességéhez**

Háttér és célkitűzések (folyt.)

- **IM alkalmazhatók, ha a felek**

- Egyrészt: központi vagy helyi kormányzati, közigazgatási szerv, vagy állami tulajdonú vállalat. (**Ajánlatkérő**)
- Másrészt: a szerződés elnyerésében érdekelt magántulajdonú szervezetek (**Ajánlattevők/Kivitelezők**)

- **IM elősegíti, hogy**

- Ajánlattevők/kivitelezők tartózkodnak a vesztegetéstől
- Ajánlatkérők oldalán csökkenek a költségek és a korrupció versenytorzító hatása

Háttér és célkitűzések (folyt.)

- IM kölcsönös szerződéses jogokat és kötelezettségeket hoz létre

- IM alkalmazhatók különböző típusú **projektekre**
 - Építkezések, berendezések, eszközök működtetése
 - Eszközök privatizációja
 - Engedélyeztetési eljárások, koncessziók
 - Kapcsolódó szolgáltatások (tanácsadás, egyéb technikai, pénzügyi és adminisztratív szolgáltatások)

- IM minden **projektfázist** lefed
 - Tervezés, kidolgozás, tenderezés, értékelés, kiválasztás, szerződéskötés, végrehatítás

Ajánlatkérő kötelezettségei

- **Nem követelhet vagy fogadhat semmiféle előnyt** a közbeszerzési folyamat során nyújtott előnyért cserébe,
- **Nyilvánossá tesz** minden, a beszerzéssel kapcsolatos technikai, jogi és adminisztratív információt,
- **Nem teszi nyilvánossá az ajánlattevő üzleti titkait,**
- A közbeszerzésben részt vevő minden közalkalmazott és külső tanácsadó **összeférhetetlenségi nyilatkozatot** tölt ki a beszerzéssel kapcsolatban,
- **Jelenti** a fenti kötelezettségek megszegésének eseteit, annak gyanúját, vagy kísérletét.

Ajánlattevő/Kivitelező kötelezettségei TRANSPARENCY INTERNATIONAL

Ígéret (a CEO vagy a helyi CEO részéről)

- **Nem kínál semmilyen előnyt senkinek** a közbeszerzési folyamatban nyújtott bármilyen előnyért cserébe,
- **Nem alkot kartellt** a beszerzésben érdekelt más felekkel,
- **Nem fogad el** semmilyen előnyt,
- **Nyilvánosságra hozza** minden ügynöknek és/vagy közvetítőnek fizetett juttatásait (lehetőleg minden ajánlatkérő a pályázatában, de legalább a nyertes).

Különösen kívánatos: a nyertes bizonyíthatóan alkalmazzon etikai szabályokat a cégénél.

Szankciók

- **Ajánlatkérő** szerződésszegése: hivatalnokok és tanácsadók fegyelmi, polgári vagy büntetőjogi szankciói (pl. áthelyezés, elbocsátás)
- **Ajánlattevő** szerződésszegése – az alábbiak kombinációja
 - Szerződéskötés *megtagadása* vagy a szerződés *semmissé nyilvánítása*,
 - Pályázati *letét* elkobzása,
 - Ajánlatkérő és más ajánlattevők előre meghatározott mértékű *kártalanítása*,
 - Bizonyos ideig közbeszerzésekből való *kizárás*.

Kizárás, mi alapján?

Nem elég a gyanú, de nincs szükség büntetőjogi ítéletre sem – szerződésszegést a vádolt fél válaszában hiánya, illetve minden kétséget kizáró bizonyítékok alapján lehet

Viták

A viták rendezése lehetőleg

- Nemzetközi – vagy ahol alkalmazható – nemzeti választott **döntőbírószágon,**
- IM-ban meghatározzák a **helyet és az eljárásrendet.**

Monitoring

- **Hiteles civil szervezet** (pl. TI nemzeti tagozat) a Monitor
- **Minden projektfázisra kiterjed**
- A monitor szervezet **külső, független szakértőket** jelölhet ki,
- **Minden féltől független,**
- **Költségeit** az Ajánlatkérők és/vagy Ajánlattevők fedezik

Monitoring (folyt.)

- Monitornak **teljes hozzáférése** van minden dokumentumhoz, és **részt vesz** minden ülésen.
- **Gyanú** esetén értesíti
 - Elsőként az Ajánlatkérő szervezet vezetőjét
 - Ha nem orvosolják a helyzetet, az Ügyészséget és/vagy a médiát
- Befejezés: **nyilatkozatot** bocsát ki arról, hogy a közbeszerzési folyamat
 - Tisztán, incidensektől mentesen zajlott,
 - Milyen incidensek történetek, azokat hogyan kezelték a felek.

Átláthatóság

- **Teljes átláthatóság:** IM sikeres tervezésének, végrehajtásának alapja,
- Minden releváns információ **nyilvánossága** szükséges,
- **Internet:** csaknem ideális platformot biztosít (és alapos ellenőrzésre is lehetőséget ad),
- Az **üzleti titokhoz** való hozzáférést **korlátozni** kell.

Kétségek

- Ez csak egy darab papír!
- Még egy lépcső a közbeszerzési eljárásban!
- Ez csak egy magánszerződés!
- Ne az én házam táján!

Eredmények

■ Megtakarítások

- Kolumbiában az eredeti költségvetések 5-60%-kal csökkentek
- Olaszország: milánói metró költségei 227 m \$/km-ről 90 m \$/km-re csökkentek

■ Bizalom

- A megkérdezett ajánlattevők úgy ítélték meg, hogy fair módon vesztettek
- Pozitív változások a helyi befektetési környezetben

■ Verseny

- Ajánlattevők száma nő

Miért jó?

- Átláthatóbbá teszi a közbeszerzéseket
- Csökkenti a tranzakciók költségeket: a korrupció sincs ingyen, és nem is olcsó. Fair versenyben nyerni vagy veszíteni kevesebbe kerül.
- A korrupció hosszú távon mindig visszaüt.
- Öregbíti a vállalat jó hírnevét.

Összefoglalás

- IM-ok jelenleg ~ 15 országban **működnek** (Ázsia, Európa, Latin-Amerika)
- **Sikeres** IM-ok: Kolumbiától, Pakisztánon át Németországig
- **Szektorok:** informatikai rendszerek, közművek, közlekedés, iskolai eszközök, rendőrségi eszközök, turizmus, stb.
- Működtetésük **nem drága**
- **Kormányok és üzletemberek** is dicsérik

Köszönjük a figyelmet!

www.transparency.hu